

Algeria	2.20 DA	France	2.20 F
Austria	12.50 Sch	Germany	1.80 DM
Belgium	23 F	Ghana	45 Ps
British Isles	3/-	Greece	14 Drs
Cameroun	125 CFA	Iceland	30 Kr
Congo	25 K	Iran	35 rials
Cyprus	160 mils	Iraq	180 fils
Denmark	3.25 Kr	Ireland (inc. tax)	3/3
East Africa	3.25	Israel	1.35 IL
Ethiopia	1.10 Eš	Italy	300 L
Finland	2.00 Mk	Jordan	160 fils

Tribuna

Kuwait	160 fils	S. Africa	33 cents
Lebanon	150 Ps	Spain	28 ptas
Liberia	45 cents	Sudan	16 Ps
Libya	16 Ps	Sweden	2.50 Kr
Malta	3/3	Switzerland	2.0 F
Netherlands	1.70 Fl	Syria	180 Ps
Nigeria	3/3	U.A.R.	4.0 TL
Norway	3.25 Kr	U.A.R.	20 Ps
Portugal	13 esc	Yugoslavia	5.0 ND
Rhodesia	33 c	Zambia	33 n
S. Arabia	2.0 rials	U.S. Forces	45 c

letnik xx

Ljubljana 26. 11. 1970

številka 7

NAŠI DOMOVINI za ROJSTNI DAN

Jugoslavija, močna, vzravnana in skupna pojdi premagat lažnike, blokovske žandarje, ekonomske pritiske in nacionalizme. Po poti strpnosti v klanec.

FOTOGRAFIJA TONE STOJKO. EXO © KODAK 4X

TIRALICA ZA PREDSTAVNIKI ★

Kakšne diplomante daje univerza, kakšne strokovnjake dobiva slovenska družba, kakšne vrste izobraženstva predstavljajo študentje – to je v veliki meri odvisno od tega, v kakšnih prilikah študirajo in živijo študentje, kakšni so materialni pogoji življenja študentov. Važno je tudi, na kakšen način družba skrbi za študente. Važno je, kako se uporabijo sredstva. Važno je, koliko smo študentje sposobni uporabiti ta sredstva.

Nekajletna praksa nam kaže, da se študentje ne zavedamo natančno svojih nalog in svoje vloge v urejanju materialnih pogojev življenja. Ne zavedamo se in se niti ne zanimamo za to. Del študentov, ki nimajo materialnih problemov, naj bi se udeleževal na političnem in na kulturnem področju študentskega življenja, drugi, materialno bolj prizadeti, pa bi se ukvarjali tudi z neposrednimi vprašanji študentskega standarda.

Tisti, ki nimajo dosti denarja, individualno rešujejo svoj problem, honorarno se zaposlujejo. Oni se samo poslužujejo „blagrov“ študentskega standarda: poceni menz in poceni stanovanj. Tisti, ki jih neposredno ne pritiskajo bremena pomanjkanja in bi se lahko aktivno udeleževali kulturno političnega dela študentskega življenja, so raje samo potrošniki političnih in kulturnih dogodkov. Zakaj ne moremo dobiti študentskih predstavnikov v komisijo za materialna vprašanja študentov pri Univerzi? Zakaj je delo socialno ekonomske komi-

sije pri IO zamrlo? Ker ni študentov, ki bi naprej delali.

Tam, kjer ni študentskih predstavnikov, delajo brez njih predstavniki raznih organov in družbe. Študentske zahteve in želje ostanejo neartikularne, člani raznih komisij lahko le ugibajo, kaj bi si študentje želeli, kaj je narobe in kaj bi bilo potrebno narediti.

To nam očitajo starejši, to nam očitajo naši profesorji in drugi odrasli. Ob tem pa pozabljajo na staro resnico – kakršni starši, takšni otroci. Poglejmo torej še drugo plat medalje.

1. Študentsko samoupravljanje je dosedaj doživelo polom predvsem: pri političnih stališčih študentov, pri denarnih zahtevah in pri nezaupanju odraslih. Starejši raje iščejo napake tudi pri kaki zelo uspešni akciji študentov. Ne gre jim v glavo, da lahko študentje mimo vseh „dobro“ organiziranih in institucionaliziranih organov družbe nekaj sami uspešno „zrihtajo“. Ko pa najdejo kakšno napako, četudi najmanjšo, se počutijo olajšane. Ob tem pa radi pozabljajo na lastne napake.

2. Študentje ne morejo obvladovati svoj življenjski prostor in pogoje, v katerih živijo, zaradi daljnosežnih učinkov administrativnih, političnih in državnih posegov. Na primer: s tem, da so bile (deloma) sproščene dotacije menzam in domovom, so bili študentje rešeni prisile enostranske in slabe prehrane. To je boljše kot prej. Toda zdaj mora dati študent svoj denar drugim slabim menzam in gostilnam. Sam si ne more kuhati, ker kuhi-

nje nikjer ni. Vemo pa, da je pripravljanje jedi in kuhanje bistveni del človeškega življenja.

Od zunaj „vsiljeno“ skrbništvo se manj vpraša, kako olajšati življenje študentom, kako reševati neposredne praktične probleme življenja – vpraša se samo za ceno: za čim manj denarja čim več. Tako imamo v Ljubljani študentsko naselje – študentski geto, ki ga nam je sram kazati študentom iz tujine. Kakor je bilo nekoč v nekih glavah zamišljena družbena valiunica akademskih izobražencev, tako moramo mi danes živeti svoje akademsko življenje. Revščina se nam maščuje. V svojih luknjicah za bivanje sanjamo o limuzinah, o motornih čolnih, o vikend hišah, o Vili Podrožnik, ko pa nimamo niti ene skupne pralnice, da bi si v stroju oprali svoje umazane gate. Če nimaš primerne obleke, ne greš na ples, če nimaš v glavi, se ne greš politike ali kulture.

Pasivnost študentov ob bistvenih problemih svojega življenja in družbe je odraz pasivnosti naših vzgojiteljev do bistvenih problemov svojega življenja in družbe. Delovni ljudje SR Slovenije dajejo dvakrat več za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot za celotni izobraževalni sistem. Ali je to malo ali je veliko? Družbenopolitične organizacije v republiki potrebujejo toliko denarja, kakolikor porabi celotna Univerza v enem letu. Ali je to res ali ni; ali je prav ali ne. Človeka brez izostrenega političnega posluha lahko hitro zavedeš s številkami in z gesli – pa tudi pasiviraš. Smo pasivni učenci pasivnih učiteljev.

KOMUNIST SE BRANI

13. novembra smo lahko v Komunistu brali kratko notico, v kateri uredništvo odgovarja na očitek, izrečen v deklaraciji (objavljena je bila v prejšnji Tribuni) s študentskega zbora. Uredniki z žalostjo sporočajo, da so jih študentje celo grajali, česar pa Komunist nikakor ne zasluži. Za tem uvodnim delom notice pa nam tovariši uredniki postrežejo s tako edinstvenimi argumenti, da mi srce ne da, da jih ne bi citiral: „Glede naše izdaje ‚Komunista‘ lahko napišemo, da nam tendencionizem ni pri srcu. Tudi molk ne. O TEM PRIMERU NISMO NITI PISALI NITI REKLI, DA NE BOMO PISALI. (Podčrtal J. Z.) Zato kritike, take kot je, ne sprejemamo. Seveda pa soglašamo, da smo malo prepočasni glede tega. Tudi za to smo imeli objektivne razloge. Bila je prva seja konference ZKJ in temu dogodku smo posvetili prostor, čas in vse naše sile.“ „Primer Mijanović“ (kot ga imenujejo tovariši – problem je bil namreč zastavljen mnogo širše) namreč polni stolpce tujih in celo naših časopisov že polna dva meseca. (Kar se tiče naših časopisov, obrniti se glede informacij na dr. Iliča, znane specialista za študentska vprašanja in člana kartoteke Tribune, ki ga glede na sorodnost mišljenja priporočam za kooptiranje v uredništvo Komunistu.) Edina sporna točka ostane torej molk. Zanimivo je, da tovariši tega izgovora niso uporabili že prej. Marsikaj bi lahko opravičili: Nismo še pisali, pa še bomo: o likvidaciji domobrancev v Kočevju, o Golem otoku, o ozadju afere Ranković itd. Vedeti moramo namreč, da se slovenski Komunist predobro zaveda resnice, da smo komunisti avantgarda in da avantgarda stopa samo en korak pred delavskim razredom. Zato tudi Komunist vedno spoštljivo čaka, kaj bo prišlo z vrha, da ne bi bilo slučajno preveč napisanega. Kajti dva koraka naprej – to bi bil že ekstremizem (če se milo izrazim). Samo bojim se, da se pri vsem tem previdnim čakanju, oprezanju in pri svojevrstnih aforističnih komentarjih – skriva nova nevšečnost. Kaj če se tam daleč, bogu za hrbtom, v Beogradu, zakuha kakšna revolucija, Komunist pa bo previdno molčal in še naprej tapkal po starem? Sicer pa – brez strahu, to se najbrž ne bo zgodilo. Oportunizem je bil, je in bo vedno tisti, ki potegne najdaljšo. In tega se tovariši s Komunistu prav dobro zavedajo.

JAŠA ZLOBEC

VPRAŠALNIK

STOJAN VODOPIVEC, študent prava, roj. 1946, iz Nove Gorice, predsednik sindikata stanovalcev štud. domov (1969-70).

Pred mesecem dni ste sprejeli in podpisali družbeni dogovor o kreditiranju in štipendiranju študentov in dijakov. Zanima nas, kako poteka izvrševanje dogovora?

Da vas popravim, družbeni dogovor je bil podpisan do sedaj samo na republiški ravni.

Izvrševanje dogovora poteka v redu, brez večjih težav (v večini primerov), ker so zainteresirani spoznali, da se uresničuje to, o čemer smo zadnja leta sprejemali deklaracije in resolucije – o potrebi obnavljanja kadrov in podobno. Kjer čutijo večjo potrebo po kadrih, tam gre pač hitreje. Mislim, da je to eden od večjih uspehov reforme.

Težave pa so predvsem v manjših gospodarskih organizacijah, kjer prevladujejo zaprte strukture in tega je žal preveč v Sloveniji. Mislim, da pomeni družbeni dogovor splošni premik v družbi. Kar se študentov tiče, so bili o tem dovolj obveščeni v časopisih, po radiu in televiziji, v Tribuni in tudi osebno, v pismih. Predvsem pa smo pričakovali večjo angažiranost pokrajinskih klubov, ki pa so, razen redkih izjem, odpovedali – očitno se ne zavedajo vloge in pomena dogovora. Sami študentje so po stari navadi pasivni in nezaupljivi, ker se jim pač zdi, da morajo za denar prosjačiti. Kar pa ni res – to je le zahteva po uresničevanju lastnih zakonjenih pravic. Študentje očitno ne verjamejo v poštenost, zavzetost in učinkovitost institucij, tako da mora v njihovem imenu, v vlogi advokata, nastopati majhna skupina študentov pri IO-ju. Splošno vzeto, upam, da bodo vsi spoznali pomembnost tega dogovora in ga uresničili, kot je bilo zamišljeno.

-bc-

POLITIČNE IN EKONOMSKE KORISTI TUJIH KAPITALISTOV OD NAŠE EKONOMSKE EMIGRACIJE

Poverjenik zahodnonemške firme, Slovenec, je te dni obiskal več ljubljanskih in mariborskih tehniških gradbenih srednjih šol. Predvajal je kratke filme in kazal slike o delu projektantov pri tem podjetju. Potem je razdeljeval priloženo brošuro za novačenje naših strokovnjakov za Nemčijo.

Vprašanje naši vladi, skupščine in CK: Kdaj nameravajo naši odgovorni funkcionarji javno povedati svoje idejnopolično stališče o objektivni ekonomski in politični vlogi ekonomske emigracije na doseženi stopnji razvoja kapitalizma in socializma v Evropi? Zanima nas, kaj menita o tem predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov, tov. Tone Kropušek, in republiški sekretar za delo, tov. Jože Božič?

Firma Holzmann se uvršča v sam vrh nemških gradbenih podjetij.

Na številnih gradbiščih v Nemčiji in inozemstvu opozarja značilni znak firme: tu gradi Holzmann.

120 etna tradicija obvezuje. Gradnje v več kot 40 deželah potrjujejo raznolikost idej Holzmannovih inženirjev in vzorno delo vseh sodelavcev.

V 35 filijalah in večih pripadajočih podjetjih se odvija delo pri načrtovanju in izvedbi projektov v vseh panogah gradbeništva v letni realizaciji preko 1 Miliarde DM.

Te storitve omogoča: prizadevnost 25000 nameščencev, najmodernejši načini gradnje, napredna tehnologija, in velika mehanizacija.

V naši centrali v Frankfurtu je našlo prijetno delovno mesto že mnogo Jugoslovanov.

Tudi za Vas je pri naši Firmi v Frankfurt ali okolici delovno mesto — v biroju oziroma na gradbišču.

Področja dejavnosti: Visokogradnja, industrija, mostogradnja, temeljenje in vodne zgradbe, obrat za opaže, tovarne polizdelkov, prednapeti beton, elektronski računski center.

Začetna plača za absolvente tehnične šole znaša 900 DM (brutto). Nadurno delo je obračunano posebej z 25 % pribitkom. Po uspešni priučitvi na nemške predpise in izpopolnitvi znanja jezika je edino merilo za dvig Vaših dohodkov, prizadevnost in storilnost.

Delovni čas znaša 40 ur tedensko, vsak dan razen sobote od 7.45 h do 16.15 h, pri tem je všteto pol ure za kosilo. V naši menži je izdatno kosilo po ceni 1 DM dnevno.

Tudi za Vašo ženo, oziroma dekle je možnost zaposlitve pri nas. Brez vsakega posebnega znanja se lahko priučijo v elektronskem centru za delo pri predelavi podatkov. (začetna plača 750 DM).

Na gradbišču ali v Biroju?

Bivališče

ulica

govorite nemško?

Predviden začetek dela

kraj, datum

odtrgati in izročiti našemu inženirju

PREDSTAULJA DRAMO...

1. SLIKANICA HAIR

Gledanje Haira se je dogajalo na način gledanja barvne slikanice. Obračaš liste z otroško radovednostjo. Ko zapreš slikanico, nisi več radoveden in greš spat.

Ples, show je zakrival resničnost nekega sveta, ki bi v hairu izbruhnila na dan.

Navkljub nekonvencionalnemu gledališkemu pristopu je bila odsotnost identifikacije popolna. Meja je ostala – nepremostljiva in dokončna.

2. RDEČELASI

Čudoviti so ti lasje. Da jih razumeš, se jih moraš dotikati. Svetli so z malo rdečega preliva. Kot zapeljiva ženska so ali dobra popevka. Hitro gre v uho. Potem je samo še spomin.

3. LASANJE

O odnosu med nastopajočimi in šest tisoč mladimi, ki so v mogočnem navalu osvojili dvorano Tivoli. Navdušeno ploskanje, ovacije in popolnoma nekritična identifikacije s tistimi na odru. Hair so tipičen produkt zahodne, točneje – ameriške, civilizacije. Mamilu, seks, pacifizem, iz nekonformizma rojen novi konformizem – že dolgo ne tako otročje in primitivne mešanice. Če pa vsemu temu botruje še tipičen balkanski pristop, je mera polna. In s tega stališča se zdi tako beograjski nastop kot ljubljanski odziv jasen dokaz (pa naj ta opljuvana fraza zveni še tako prazno in hipokritsko) duhovne revščine in praznine.

4. NAJLEPŠI TRENUTEK „HAIR“

Rumeni balonček, lebdenje v kopreni toplote teles, plesoče dlani, igrivo popotovanje preko blazinic prstov; upanje v možnost novega sveta.

Izbruh grabežljivih rok – privid zlomljen v vsakdanjost prilasčanja. Ubožček. Balonček? – Clovek!

5. GLASBENI LASJE

Mislim, da je nesporazum, ali kakor ga že imenujemo, najbolj očiten v glasbenem delu „musicala“ Hair.

Mlada, „nova“ generacija Amerike je najbolj zavezana ravno svoji glasbi. Glasbi, ki ni drugačna samo v obliki, temveč predvsem v vsebini. To je glasba Zappe, Hendrixa, Jefferson Airplane... in ni popevkarstvo tipa „bubble-gum“. In (recimo jih hipiji) iz Hair so del mlade generacije Amerike, toda pejejo nam in plešejo z njihovo glasbo, glasbo, ki je predvsem všečna in šele potem kaj drugega, če je, seveda, v kar pa dvomim. Poslušamo glasbo, ki je le opisovanje, brez večjih globin, le nekakšna opora tekstu in sceni. To, kar se izvornosti tiče. In še – orkester, ki je igral na beograjski predstavi, je bil milo rečeno zgrešen. Slišali smo glasbeno spremljavo treh predstav Las (ameriške, londonske in pariške) in vse so bile kar se „obrtiške“ plati tiče brezhibne. Ne vemo pa, komu je v Beogradu padlo na glavo, da je v orkester uvrstil trobento ali kar dve. In vse skupaj je zvenelo kot v kakšni boljši srbski kafani ali na tekmovanju za najboljšo trobento Dragačeva. Georgu Harrisonu bi vsi njegovi dolgi lasje in še brada povrhu vstali v zrak ko bi čul Hare – Krišno ob spremljavi srbske

trobente! Škoda, zakaj orglar in kitarist sta bila nad povprečjem.

Pa nič zato, v kopici nesporazumov okoli predstave in v njej, eden več ali manj pač ni izjemno pomemben!

6. HAIR IN KAMELA

Hmm, Hair so citre, Pupilija pa kamela – dromedar. Dromedar je kralj puščave, pupilični dromedar rije po kapilarah, onečašča možgansko skorjo, golta spermije in luknja drobovje.

Hair so pa citre, blagovzeneče citrice, ki širijo žile in oko, lahko toni poskakujejo citrice, ki včasih izgubijo zavest in telebno v dobro oblazinjen naslonjač malo meščanske kloake.

7. VPRAŠANJE O KRIVDI

The American Tribal Love-Rock Musical? Nova kultura (plemenska, klanska, izobčenska, podzemna, astrološka, sferna), novo čutenje, ekstaza neke zračne, sončne svobode, izražena (predstavljena, zaigrana) na star način (musical), s starimi sredstvi (oder, glasba, literarna fabula)?

Zgodilo se je: karikirani, smešni „prejšnji“ svet je na svoj, potrošniški način kupil predstavo in jo použil. Rože v zobeh prežvekujuče krave. Projekcija k hipijem (bem jim boga!) je dovršena, katharsis je sladko, lahek je sen.

Cigava je krivda?

8. KOSA JEBI SE

Pocukrana opereta veselega življenja, nagci se vesele svojih ritk, med črnimi, rdečimi in roza lulčki ni več rasne diskriminacije, velikost organov je izgubila svojo socialno diferenciacijo. Rečem si hipi: danes sem že trikrat premišljeval about that, you know. Zdjaj bom pa malo zapel. Obiram si uši in jih zobjem. Tako jezim buržoazijo in živim od nje. Res ne vem, kaj bi počel, če bi mi umrla, svinjska zagata, takole pomisliti, šel bi na zahod, počistil deželo Indijancev in postavil Broadway. Rečem si hippy: odrski drekač si, ki te bodo po predstavi skopali in počesali, o sin Amerike, ki ti je ud razpoznavni znak, otroke boš plodil v svetem zakonu in jim pripovedoval o Buffalo Billu. Kje je sonce. Sonce je zdaj tu. Potem ga bom načrtno pozabil. Kaj pa naj.

9. KOSA – AVTENTIČNOST IN IGRA

Beograjska Kosa je prijetno pripravljena predstava. To je le navidezno laskanje, predstava je namreč pripravljena. Na odru je nekaj profesionalcev, ki jim je zaradi spektakularnosti in avtentičnosti dodano hipijevo pleme. Predstava tako živi in se misli dualistično. Poleg tega je Kosa predstava. Zato ni ultimatski izlet, ni potovanje v resničnost. Ko fantje in dekleta zapojejo „Let the sunshine in“ in malo poplešejo s publiko, ki jo pridobijo tako, da jo z vlečejo na oder, se predstava konča. Potem grejo v garderobo, se stuširajo in vržejo v dokaj meščanske obleke.

Okrog polnoči stojita na drugem peronu, od koder gre ob 0.15 vlak za Beograd, dve skupini: manjša skupina profesionalcev in večja – pleme.

MLADA REŠKA GENERACIJA

Predstavljajo se vam mladi pesniki Reke, zbrani v „Književni grupi mladih“, ki jo vodi književnik Nedeljko Fabio. Skoraj vsi študirajo in pišejo na Reki (Josip Badurina je pred kratkim tragično preminul). Svoje pesmi so objavili v mnogih literarnih revijah in študentskih časopisih. Kljub svoji mladosti so nekateri med njimi že izdali svoje pesniške zbirke.

Na žalost lahko zaradi pomanjkanja prostora objavimo samo drobce njihovega dela in bo zato slika „reškega pesniškega trenutka“ zelo nepopolna.

CVIJETIN MIHAJLOVIĆ – 1947

JESEN

Nije jesen samo opadanje lišča u jesen bijeg laste.

U jesen sve pobjegne nekud u krajeve daleke. Ostanu samo jesenji dani prazni sa svojim kišama sa svojim pticama koje ni sebe da

razvesele.

Te ptice se samo u jesen primijete. To je za mene jesen te ptice koje se

samo u jesen primijete.

To primjećivanje tih ptica To je zapravo jesen.

MALA SLIKA NA ZIDU

sav zid sklonjen iza slika u hodu provjeravam u hodu stečene

naiвке

u hodu ispod male slike pa opet istrčim u svijet

da u hodu usvajam u hodu provjerene

navike.

BORIS TERNAR – 1939

SUTON

čitam zadnja slova oko prvih već šišmiš leti

NE TREBA MI JAKO SVJETLO duša svlači pjesmu

BOLESTAN SAN

pravo nebo tri dana je krevet plovio

ARS

imam neke riječi ali misli su nikakve

ANDJELA SLAVIČEK – 1949

ČUDNA SMO MI NEKA ARMIIJA mašemo bijelim zastavama a

pobjedujemo.

LOŠA PJESMA

Uvijek je nešto loše.

Loše vijesti i glas spikera kome svjetlo

i nečije blato,

ljubav i rat jednako bezlično zvuče.

Loše je ići ulicom, a oko tebe samo

vješalice za kapute,

za drugih šetnji obalom željeti se

porvati morem i izgubiti.

Loše je buditi se sam u sobi, biti sam

u sebi, sam sa sobom

i sam kraj Stjepana i neke Marije.

Loše je stati i zamisliti se o lošem

kad znaš da imaš pesnice koje se stežu

a ne udaraju.

JOŠ NE SRETOH DVA UDRUŽENA LUTANJA I NE ČUH DUET PROSJAKA

a dokazano je

da jednonogi slabo hode iako Saveza

bezudovaša i prije boga

nije bilo, jer siti rodjeni i siti pokopani

ne bune se.

MOJ OTPOR JE NAJVIŠE STABLO, suviše nisko da bi dotaklo nebo.

MARICA-MAJA KURELIĆ – 1947

POKLINITE MI

jednu malu igračku i produžite moje neznanje

O, JOGA, O, POEZIJA

(Allen Ginsberg: Pričevanje na Chicago Conspiracy Trial)
(Chicago, 1969)

VPRAŠANJE: Lahko razložite poroti religiozno značilnost te poezije?

GINSBERG: Ena od glavnih jog (-yoga means yoke-) je povezovanje zavesti s podzavestjo in je raziskava stanja sanj s poskusom raziskati stanje sanj ne glede na to, kako težavne so - čeprav vsebujejo histerijo, sendviče človeškega mesa z umazanimi zadnjicami, ker so to univerzalni simboli, v sanjah vsakega človeka.

Pristop v jogi je povečanje zavesti - biti zavesten, da bo zavest vsakogar vsebovala vse, kar se bo zgodilo v telesu in duhu.

Del moje celotne poezije je bilo beleženje sanj - vedno sem se skušal spomniti vseh svojih sanj, ne da bi jih cenzuriral, tako da sem naslednji dan imel pregled nad njimi in sem lahko spoznal sebe podzavestnega.

Del Zent in del joga - meditacije vsebuje objektivno neoseben pregled vzpona in padca in izginjanja misli v duhu - vseh misli, kakršnekoli so: misli o spanju s svojo materjo, kar je splošno, misli o spanju s svojim očetom, kar je tudi splošna misel, misel o spreminjanju v angela, misel o plavanju, misel o obisku cocktail-party, misel o neuspehu, Z drugimi besedami, poskus, spet spojiti zavest in podzavest, zapisati podnevi, kar se je dogajalo v najgloblji meditaciji noči in stanja sanj. Torej je del joga premostitev javnega in privatnega, subjektivnega: javnega, kar je zavest, kar lahko rečemo drugim, in privatnega, kar lahko zaupamo samo najboljšim prijateljem.

V.: Hvala lepa...

V.: Napisali ste tudi knjigo poezije Reality Sandwiches (Sendviči realnosti)?

GINSBERG: Da.

V.: V njej je pesem „Love Poem on Theme by Whitman“?

GINSBERG: Da.

V.: Če se jo spomnite, jo lahko poveste?!

GINSBERG: (recitira)

V.: Bi lahko razložili religiozno značilnost te pesmi?

GINSBERG: Kot del naše narave - kot del naše človeške narave - imamo veliko ljubezni. Mnoge so potlačene, mnoge zanikane, mnoge zanikamo sami sebi. On pravi, da je vračanje teh ljubezni in zavestnost teh ljubezni, edina pot, da se ta narod reši in postane demokratična in spiritualna republika.

Rekel je, da dokler se ne bodo občutki, nežnost, neustrašenost, spiritualnost, naravna spolnost, naravni užitek v telesih drug drugega vili v otredlost, materialističnost, ciničnost, zanikanje življenja, popolno določnost, v strah, v bojazen, v uklenjena telesa, vse dotlej ne bo možno za spiritualno demokracijo v Ameriki - definirati je nežnost med državljani - z njegovimi besedami - kot „Adhezijo“ - naravno nežnost med vsemi državljani, ne samo med moškimi in ženskami, ampak nežnost tudi med moškimi in moškimi, kot del naše demokratske dediščine, del „adhezije“, ki bi demokracijo omogočila delovanje: da bo človek delal skupaj s človekom, ne kot tekmujoča zver ampak kot nežen ljubimec in družabnik.

Torej je projiciral iz lastnega poželenja in svoje lastne zavesti spolni nagon, ki ga je čutil kot normalnega za podzavest večine ljudi, čeprav prepovedanega večini.

Projiciral je orgijo, kot v eni od prejšnjih pesmi, City of Orgies, kakor je imenoval New York, projiciral je fizično čustvo celo do seksualnega - ali kot je njegova fraza: „fizično čustvo in vse kar je stalno (latentno) vsebovano“ med državljani in državljani kot del „Adhezije“, ki nam bi omogočila delovati bolj kot skupnost, kakor narod - „among the fabled damned of nations“, kar je bila fraza v njegovem eseju „Democratic Vistas“ (Demokratični razgledi).

Walt Whitman je eden mojih spiritualnih učiteljev in sledim ga v tej pesmi, nadgrajujem eno njegovo vrstico in projiciram svoje dejanske podzavestne občutke, katerih se ne sramujem, gospod, in jih smatram v osnovi očarljive.

(Ginsberg konča pričevanje z recitacijo pesmi „HOWL“).

Obstaja zelo globok sistem joga, v kateri je vernikov cilj vstopiti v stanje sanj po svoji volji in voditi poskuse znotraj, zavedajoč, da je v stanju sanj; vrne se v zavestno stanje s celotnim spominom dogodka; zaveda se torej neresničnosti obeh stanj - oba sta iluzorna, osnovana popolnoma na pojavnosti (The Tibetan Book of the Dead).

PREVOD B. C. in T. S.

BUBE

V čigavi, oziroma v čigavih glavah so bube?

Monopolizacija kriterijev za določanje „normalnosti“, oziroma „nenormalnosti“ v rokah uslužne in manipulativne znanosti, katere a priori garantirana strokovna nezmotljivost postane razsodnik v zadevah, ki presegajo njene dejanske kompetence, v konsekvenci neizbežno vodi v totalitarno nadvlado „normalnosti“, ki vnaprej izključuje vsakršno svobodo ali možnost akcije. Relativnost kriterijev, oziroma monopolizacija njihove prilagodljivosti, tako postane orožje represije nad posameznikom, skupino posameznikov ali nad določenim družbenim slojem. Praksa, ki vzpostavlja princip vladanja „normalnosti“ (in ta je dejansko vselej večinska) v osnovi odpravlja vsako možnost negativitete, je negacija svobodne izbire možnosti, ki konstituira svobodo posameznika in s tem svobodo celotne družbe. Tako imenovana „socialna neprilagodljivost“ spodbuja represivno prakso k nevtalizaciji in blokadi „okuženih“ subjektov, kar uporabljeno na ožjem in konkretnem področju politične prakse (primerov ne manjka) za tako „pacifiranega“ posameznika dejansko pomeni civilno smrt. Norišnica postane torej pomembna postavka v boju za dosego političnih ali osebnih ciljev na eni strani, medtem ko na drugi strani sfanatizirane in povampirjene mase v imenu „normalnosti“ izvajajo nad manjšino, proglašeno za „nenormalno“, najbrutalnejši teror in represijo.

Mirno lahko opravičimo trditev, da tako čisto in konsekventno izpeljane ideje v nekem filmskem delu, kot je to storejeno pri Radivojeviću, že dolgo nismo videli. V filmu je problem skoz tragiko glavnih junakov izredno subtilno in v dovršenem filmskem jeziku iztrgan iz ozkega okvirja konkretnih individualnih usod in njegova nevsiljiva, zato pa nič manj grozljiva univerzalnost daje njegovi sporočilnosti toliko večjo težo in vrednost. Film je po svoji pripovedni strukturi grajen na principu retrospektive, ki pa ni izpeljana po tradicionalni šabloni, temveč pripoved teče dokaj svobodno, da gledalca ne preveče obzirno.

Mešata se sedanjost in preteklost in obratno, toda pripoved ostaja trdna in v sebi zaključena celota, ki niti za trenutek ne deluje konfuzno ali nekonsistentno. Nekaterim sekvencam je sicer moč očitati, da so nekoliko predolge in, da je kamera preveč statična, kar filmu jemlje ritem, vendar pa se to zgodi le nekajkrat, tako da ne vpliva bistveno na celoto.

Film je brez fabule v tradicionalnem pomenu. Sestavljen je iz na videz neurejenih kadrov, ki pa se medsebojno utemeljujejo skozi svojevrstno in impresivno atmosfero nekakšne fatalne brezizhodnosti in nemoči po eni strani in skozi silovito željo po begu po drugi. Protiigro lirike in krutosti uspešno povezuje v celoto odlična glasbena spremljava „Korni grupe“. Avtorjeva ideja brezizhodnosti in nemožnosti doseže svoj prvi vrhunec že na začetku s samomorom glavne junakinje in kasneje z absurdno ponavljajočim se testiranjem Dragana, ki se, ustrezno zamisli filma in v njem prevladajoči atmosferi konča z besedami: „Rečenica je završena.“

Toda za nas vprašanje, kdo ima dejansko bube v glavi, ostaja odprto.

Radivojevićev film, čeprav gre za debitanta na področju celovečernih filmov, nedvomno sodi med najboljše dosežke jugoslovskega filma v zadnjih letih skupaj s filmi Petrovića, Pavlovića, Makavejeva, Djordjevića, Mimice, Draškovića in Žilnika in če je slišati, da ga imenujejo najbolj polemično delo letošnje Pule, verjetno ni pretežno uganiti, s katere strani so prišli glasovi za in s katere proti.

S. S.

STUDENTSKI SERVIS

Obveščamo vse študente, posebno pa tiste, ki so se letos prvič vpisali na univerzo. Da se lahko včlanijo v Študentski servis in s tem pridobijo možnost začasnih zaposlitev čez vse leto. Na to možnost posebno opozarjamo vse tiste študente, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za življenje in redni študij.

Član Študentskega servisa lahko postane vsak redno vpisani študent in tisti, ki pavzira, vendar v vsem času študija samo enkrat. Za včlanitev potrebujete veljavni indeks, 2 slike in osebno izkaznico.

Študentski servis posreduje študentom najrazličnejše vrste zaposlitev, od enostavnih fizičnih del pa do del na odgovornejših delovnih mestih v gospodarstvu, upravi in drugod.

Študentski servis posluje na Borštnikovem trgu 2, kjer lahko v času uradnih ur, to je od 9.30 do 13.30 v ponedeljek še od 14. do 15. ure, postanete član in dobite vse informacije in zaposlitve.

NASLAGA LIJENOSTI

u meni
samo volja da čitam novine
naslaga prašine
na stolu pretrpanom knjigama
a mama čeka
kaže bole je svi zglobovi

&&&

ZAUSTAVLJENA U ZIDU ULICE
vidim grad protiče
i što li bih dala da sam zeleni gušter
koji pronalazi pukotinu
u kamenu
grad se s ljudima pomiče
prežednilo moje nepomično korjenje
i otvorenih očiju
prospavala grad

&&&

NOSILA SAM IH
bez kontura
bez imena
sklupčane na dlanovima
jer nisam slutila njihove želje
nosila sam zaspala pitanja
do prvih budjenja
a dalje su oni nosili
zarobljenu mene
u ludim vozovima
do prvih stranica

LJUBOMIR STEFANOVIĆ - 1950

&&&

Zelena zaokružene oči
(zvuk automobilskih sirena)

nešto snažno u dahu njenih nosnica

(šeću se mlade gospodjice
fučkaju hitove
šeću se mladi frajeri
fučkaju hitove)

profil jakih crta

(piju COCA COLU
piju ljubavni napitak)

moja moja moja
draga
eroticna
(mlade gospodjice
mladi frajeri
fučkaju svoju ljubavnu pjesmu).

&&&

Nešto treba čuvati
za svečane prilike

mnoštvo smiješaka
i ostalih blesavosti višeg stupnja

važno je šarmirati
a sve ostalo treba zaboraviti.

&&&

Zaustaviti misli
i napisati
pjesmu
zaustavljenih misli.

&&&

tražimo tajnu
koja je u svemu

&&&

Čvrsti muški pogled
u očima frajlice

tama je njen život

tama je sebična

&&&

Blago ironični smiješak
u prazno

blago sarkastični pogled
u prazno

blago prepotentno neshvaćanje ljudskih gluposti

u ime oca i sina i svetoga seksa
amen!!!

DRAGICA TORIĆ – 1944

TO VIŠE NE SLIČI PLAČU
to što je prsten u grlu
prstenasta bol
to vjenčanje očiju i grla
taj smiješak ta sreća
to podrugivanje glatkih stijena
to je nešto što smo mi
ili nismo još
to je tijelo u kojem se traži Bog
to je pitanje mene i svijeta
to je samo pitanje
to je ljubav koja nas miri
i tako prilazim kraju
i tko zna da li ću na kraju
stići do kraja
ili je to samo ono
što je netko zamislio
i natjerao sve druge na razmišljanje.

AKO MISLIŠ DA SI POPIO SVU MOJU TUGU
ne zaboravi da samo napola bivam

i tako polupokrenuta očekujem prebijena
frakturu osmijeha.

MARIJA TRINAJSTIĆ – 1944

DAME I GOSPODO
nudim
da sa mnom odzviđite
onu melodiju
koja podsjeća na mladu krv
nudim vam
svoje nove cipele
i ružičastu haljinu
a za uzvrat tražim
da skinete one mačke
što vas škaklju oko vrata
da budete manje otmjeni
kad mi poklanjate zrak
a vi gospodine
s crvenim očima
što se najglasnije smijete
mom svakom
pogrešno odsviranom akordu
podjite sa mnom
i naučit ću vas
kako da droljama za praznike
poklanjate bombonijere
i kolonjske vode
a oni će nam se smijati
jer zajedno ličimo
na prilično glupu pornografsku
fotografiju
ili
na dvije ugašene svijeće
na ostacima neuspjele
rodjendanske torte
oni će se smijati na sve naše
prolivene konjake
iako znaju
sa smo još jučer bili u stanju
da umjesto nas konobar
pijan
padne pod stol
i bit ćete sa mnom
sve dok ne dodje studeni
i ništa više
odna ću biti samo zalutali trenutak
u nekoj ludoj čaroliji
i jagnjit ću nove psinke
sa novembarskim runom
a gledanje će mi curiti
iz očiju
kao raskalašena muzika
onda ću biti utopljenica
koja pljuje na sve bačene slamke
onda ću biti umokrena madona
sa slike u nečijoj privatnoj
galeriji
onda ću biti sagorjela
uspomena na korake
koji su trčali brzo
prebrzo
a kad su se zaustavili
više nismo znali
gdje smo
i šta vi na kraju
znate o tome
još se uvijek ne rasprodajem
kao prazničko raspoloženje
a odavno sam prestala biti
ona mala zlatna curica
unotana u škotski šal
s francuskom kapom na glavi
dozvoljavam
da s mene skinete grijeh po grijeh
i ostat ću tako gola
tako me nitko neće sanjati
tako sam siromašna
tako sam od trulog maka
tako sam ostala
izlutaalih
prsiju
i šaka

STIPENDIRANJE ŠTUDENTOV NA TUJEM

Pretežni del znanstveno tehničnega sodelovanja z inozemskimi partnerji se opravlja s posredovanjem Zveznega zavoda za tehnično sodelovanje, en del pa samostojno organizirajo in opravljajo republiški zavodi. Poleg tega obsežno tehnično sodelovanje opravljajo tudi jugoslovanske delovne organizacije v neposrednih stikih. To sodelovanje je del poslovnih dogovorov in zunanjetrgovinskih dejavnosti podjetij. Vedno bolj pa se uveljavlja praksa, da vse organizacije, med njimi tudi ljubljanska Univerza, sklepajo pogodbe za sodelovanje in pošiljajo člane svojih organizacij na študij ali delavno prakso v tujino s posredovanjem Republiškega zavoda za tehnično sodelovanje.

Če hočemo odgovoriti na vprašanje o izkoriščenosti možnosti, si moramo najprej ogledati nekaj statističnih podatkov. Ob tem pa nas vse gotovo najbolj zanima, v kakšni meri izkorišča prav ljubljanska Univerza ponujeno priložnost. Za delovne organizacije smo že dejali, da lahko same sklepajo posebne pogodbe o sodelovanju in s posredovanjem zavoda izmenjujejo strokovnjake, jih pošiljajo na specializacijo itd. Kaj pa Univerza? Naš hram učenosti je vsekakor največja delovna organizacija v republiki. Zato ima prav tako kot vse druge delovne organizacije možnost, da sklepa pogodbe, da predlaga kandidate za študij v tujini in za višje strokovno izpopolnjevanje v gospodarsko razvitih deželah. Videli pa bomo ne le, da Univerza ne izkorišča možnosti, ki jih imajo druge delovne organizacije, marveč da mnogokrat ne izkorišča tudi tistega, kar ji zavod kot „tovarni strokovnjakov“ nudi.

Tako na primer je ljubljanska Univerza poslala v študijskem letu 1965/1966 na kongrese, znanstvene simpozije in na strokovno izpopolnjevanje naslednje število profesorjev, asistentov in študentov: Biotehnična fakulteta je skupaj poslala 49 profesorjev, asistentov in študentov, FAGG 11, Ekonomska fakulteta 13, Fakulteta za elektrotehniko 7, Filozofska fakulteta 20, FNT 74, Medicinska fakulteta 48, Pravna fakulteta 14 ter Strojna fakulteta 9. Torej v študijskem letu 1965/1966 je ljubljanska Univerza poslala v tujino skupaj 255 profesorjev, asistentov in študentov.

Odstotek študentov, ki bi jih lahko našli v navedenem številu, je tako majhen, da pomeni v matematičnem smislu le napako, ki jo lahko mirne duše zanemarimo.

Naj se še za trenutek pomudim ob navedenih podatkih! Gotovo je presenetljivo, da so prav „tehnične fakultete“, kot sta Fakulteta za elektrotehniko in Strojna fakulteta, poslale izrazito majhno število svojih učiteljev, da o študentih niti ne govorimo. To stanje nas preseneča predvsem zato, ker smo ob sklepanju mednarodnih pogodb še posebej mislili prav na ta področja znanstvenega dela.

To so podatki za študijsko leto 1965/1966, vendar pa do danes ni prišlo do bistvenih sprememb in zato podobno razmerje velja tudi za zadnje študijsko leto.

Naši učitelji in predvsem tisti, ki se bodo čutili ob takem pisanju prizadeti, bodo prav gotovo govorili: „Saj za študente ni nobenih možnosti. Povsod med pogoji piše, da zahtevajo diplomu fakultete ali visoke šole.“ To je le delno res. Priznamo, da imajo mladi strokovnjaki, takoj po diplomu, res velike možnosti za specializacijo in pridobivanje delovnih izkušenj v tujini. Žal pa teh možnosti ne izkoriščajo. Vendar v tem trenutku nas najbolj zanimajo možnosti rednih študentov. Kot primer vzemimo študente Ekonomske fakultete. V letu 1965 je potovalo v inozemstvo le 13 učiteljev iz te fakultete. (Študentov ni bilo.) Zakaj? Morda le malo naših kolegov ve, da je Jugoslavija že dolga leta članica AISEC (Mednarodnega združenja za izmenjavo študentov ekonomije.) Ta organizacija podeljuje štipendije študentom ekonomskih fakultet in visokih ekonomsko-komercialnih šol za študij v deželah – članicah organizacije, med katerimi so tudi: Belgija, Danska, Finska, Francija, Nizozemska, Italija, Norveška, ZDA in še mnoge druge dežele Azije, Afrike in Latinske Amerike. Vsi slušatelji tretjega in četrtega letnika ekonomskih ved, s poprečno oceno 7,5 lahko s priporočilom fakultet kandidirajo. Naj še povem, da je za Jugoslavijo organizacija namenila 250 štipendij vsako leto. Ze enostaven matematičen račun nam lahko pokaže, da na ljubljansko Ekonomsko fakulteto odpade vsako leto najmanj 30 štipendij. Veliko, kajne?

Omenil sem tudi, da ne izkoriščamo možnosti strokovnega izpopolnjevanja takoj po diplomu, ko mladi strokovnjak še ni bil nikjer na delu. V tem primeru govorimo o tako imenovani izmenjavi stažistov, za kar se vse države-podpisnice sporazumov o tehničnem sodelovanju z nami najbolj zavzemajo. Sporazume o izmenjavi stažistov smo sklenili z naslednjimi državami: z Nizozemsko, Italijo, Norveško, Francijo, z obema Nemčijama, z ZDA in še z mnogimi drugimi. Med temi drugimi je tudi Finska. Jugoslovanski diplomanti, ki gredo na Finsko, imajo status štipendistov finske vlade. Čeprav gre pri tem za bilateralen sporazum na osnovi recipročne izmenjave, so dane možnosti izkoristili le mladi finski strokovnjaki, ki so bili na pridobivanju

izkušenj pri nas. Republiški zavod za tehnično sodelovanje si je, po izjavi tovarišice Kučanove, uslužbenke v tem zavodu, zelo prizadeval, da bi tudi naša Univerza poslala tja enako število kandidatov, vendar se mu to ni posrečilo. Ker ni bilo zadostnega števila kandidatov med pravkar diplomiranimi inženirji, si je zavod hotel pomagati tako, da je fakultetam sporočil, naj same priporočijo kandidate iz tretjih in četrth letnikov. Priglasil se je le eden. Pri tem so dekanati fakultet na kratko odgovarjali, da študentje niso zainteresirani in da zato kandidatov žal ne morejo izbrati.

Je to edina resnica? Najbrž ne. Na moje vprašanje, ki sem ga postavil nekaterim študentom, ali veste za vse možnosti strokovnega izpopolnjevanja v času vašega študija in neposredno po diplomu v tujini, so mi skoraj enoglasno odgovarjali, da o tem vedo bore malo ali pa sploh nič. Zato bi zelo težko trdili, da slušatelji fakultet ljubljanske Univerze niso zainteresirani za štipendije v tujini, ob dejstvu, da ne poznajo nikakršnih možnosti, ki jih ponuja naša družba. „Primer Finske ni osamljen. Saj na podobne razpise, ki jih pošiljamo dekanatom fakultet, dobivamo vedno enake odgovore, češ da ni kandidatov,“ je dejala tov. Kučanova. Zato lahko trdimo, da je glavni vzrok za pomanjkanje kandidatov v nezadostni informiranosti študentske populacije.

Edina možnost, da izkoristimo potencialne, je ta, da študentske organizacije na posameznih fakultetah same izbirajo primerne kandidate ob razpisih in da se v večji meri seznanijo z možnostmi, ki bi sicer ostale neizkoriščene. Zato bi morale navezati stalne stike z Republiškim zavodom za tehnično sodelovanje.

Za konec pa še nekaj sklepnih misli! Jugoslavija je dežela v razvoju, ki daje drugim, prav tako nerazvitim deželam, obilno podporo, pozablja pa v mnogih primerih na svoje potencialne, ki ostajajo neizkoriščeni. Zavedati se moramo, da znanost danes ni več breme proizvodnje, marveč je postala sama produktivna. Ob zanemarjanju tega dejstva, kar nam kaže eden od vidikov, ki smo si ga pravkar ogledali, pa izpuščamo iz rok možnosti za hitrejši gospodarski in družbeni razvoj.

MIRO KONČINA

STATUTI: „MALA“ REFORMA UNIVERZE

(Iz razprave dr. A. Kornhauserjeve na zasedanju UK ZKS; stenogramski zapisi, avtorizirano)

Komisija za proučitev predlogov visokošolskih statinov pri Skupščini SR Slovenije ima tudi nalogo, da predloži potrditev učnih programov vseh študijskih smeri, ker iz teh izhaja obveznost skupščine, da zagotovi potrebna sredstva. Pri obravnavi študijskih smeri pa se pojavlja poleg predstavnikov visokošolskih zavodov kot interesent še sfera „potrošnika“ visoko izobraženih kadrov. Zato je komisija svoje delo razdelila na dva dela:

1. splošne določbe, za katere imate stališča pred seboj, in

2. vsebinski del statinov, to so dejansko študijske smeri, študijski režim in sami učni načrti z vsemi predpisi.

V razpravah morajo biti prisotni trije partnerji, ki naj bi nastopali enakopravno, in sicer: visokošolski učitelji, študenti in predstavniki „potrošnikov“ tega kadra, to je gospodarstvo in družbene službe. Čas bi že bil, da bi se ob statutih razrešili stalni očitki in spori, ki se, žal, pojavljajo v vseh razpravah. Študentje menijo, da so preobremenjeni, učitelji večkrat dokazujejo, da je treba obremenitev študentov povečati vsaj v nekaterih primerih, predstavniki družbenih služb in gospodarstva pa menijo, da je ta ali ona smer premalo sodobno zasnovana ali celo preživela, itd.

Statut bo takoj, ko ga Skupščina potrdi, pravna in finančna obveznost. Zato se sedaj dogovorimo, katero smer študija rabimo. Kar je potrebno, naj se statutarno določi in v redu financira, da se bodo prenehale razprave o pridimenzioniranju določenih smeri študija oz. visokošolskega študija v celoti, ki so posebej priljubljene ob vsakoletni odmeri sredstev za izobraževanje. Vsaj za 5 let vnaprej je treba urediti, da bodo visokošolski zavodi vedeli, katere smeri naj napredujejo in se širijo in katere ne. Naj se uredi tudi to, da število učnih ur ne bo več sporno vprašanje. Ponavljaj: univerza mora biti prva zainteresirana za ureditev teh problemov.

Močno so prisotni očitki o zastarelosti predmetnikov in učnih programov. Čas je, da se dogovorimo, kaj je zastarelo in kaj ni v redu. Naj povedo svoje mnenje učitelji in študentje ter predstavniki gospodarstva in družbenih služb – seveda s pogojem, da so že bili na univerzi in poznajo njeno delo. Ko bomo to razrešili, naj se končajo taki očitki, ker so izredno škodljivi samemu razvoju visokega šolstva.

Posebej omenjam vlogo študentov in asistentov. Res je, da je ta vloga v statutih bolje rešena kot dopuščajo zakonski predpisi. Komisija se je zavedala, da je nesmiselno manjšati vlogo študentov glede na obstoječe, a včasih preživela pravne predpise in je zato predlagala spremembo tistih, ki ovirajo večjo smiselno vlogo študentov. Odklonila pa je tendence, naj bi študenti dobili samo večje pravice, če se skladno s tem ne povečajo tudi njihove dolžnosti. Isto velja za asistente. Neutemeljeno je, če v oddelčnih organih upravljanja niso enakovrno zastopani vsi asistenti.

Opozarjam na problem podaljševanja študija. Glede tega je komisija predlagala, naj se sestanejo predstavniki visokošolskih zavodov gospodarstva, družbenih služb in izobraževalne skupnosti in skupno razrešijo dilemo potreb po podaljševanju študija ter skupščini predlagajo rešitev. Proučiti je treba, zakaj naj bi študij na posameznih zavodih trajal dlje, ali pa ugotoviti, da ni mogoče podaljše-

vati študija, ker ni vsebinskih razlogov za to. Nehati pa je treba s tem, da zavod deklarira eno leto podaljšanja študija brez soglasja študentov, skupščine in drugih. To ni rešitev. Če je podaljšanje potrebno, je to stvar širšega družbenega dogovora.

Načelno obstaja tendenca proti podaljševanju študija, ker s podaljševanjem ne moremo ujeti napredka znanosti, saj bodo diplomanti zastareli že med študijem. Tendence je: kratek, toda učinkovit študij.

Družbeni plani predvidevajo, da bi čez približno pet let zajemali v visokošolski študij dvakrat več mladih ljudi kot sedaj. Tako se postavlja problem dveh univerz v Sloveniji ali smotrnejšega razvoja sedanje univerze. Če se odločimo za eno samo univerzo brez združevanja sorodnih smeri, bi to postala mamutska univerza z več kot 30.000 študenti, ki bi bila po izkušnjah razvitih dežel manj učinkovita. Če pa predpostavimo dve univerzi v Sloveniji, pride do bojazni, da bo postalo dvojno vse tisto, za kar zadoščajo enkratne kapacitete, ki jih slovensko gospodarstvo že sedaj večkrat težko vzdrži. Zaradi tega vidim smotno rešitev v tem, da imamo enotno slovensko univerzo, ki ima lahko svoje fakultete in oddelke ter katedre tudi v drugih krajih Slovenije. S tem bi bil vendarle zagotovljen skladen razvoj visokošolskega sistema. To vprašanje se bo v prihodnjih dveh ali treh letih postavilo pred nas kot zelo ostra dilema in nanjo moramo biti pripravljani. Rešitev torej ni v formiranju dveh univerz, ampak v vlaganju naporov po združevanju sorodnih disciplin ne glede na lokacijo visokošolskega zavoda. Statuti teh naporov ne bi smeli ovirati.

Problem kadrov, ki je bil omenjen v razpravi, ni neposredno statutarno vprašanje. Kadri za visoko šolstvo v Sloveniji niso več finančni problem. Izobraževalna skupnost je rezervirala sredstva za realizacijo sistemizacije delovnih mest pedagoških delavcev na visokošolskih zavodih. Problem je le še višina nagrajevanja, ki zaostaja in o kateri bo treba mnogo intenzivneje spregovoriti takoj, ko se prične razprava za odmero sredstev za izobraževanje v letu 1971.

Pri izdelavi predloga za petletni perspektivni razvojni program se je pokazalo naslednje: če hočemo kriti v Sloveniji potrebe univerze in njeno pet odstotno letno rast ter 3% letno za njeno obnavljanje, bo pri sedanjih kapacitetah sama univerza z visokošolskimi zavodi potrebovala petino vseh diplomantov. Več kot 10% diplomantov bo potrebnih za pospešeno rast raziskovalnega dela. Če se ne bo bistveno povečalo število diplomantov, potem bo treba kvalificirane kadre dobivati morda celo iz drugih jugoslovanskih republik. Analiza je pokazala, da je prav v Sloveniji glede števila diplomantov stanje najbolj kritično z ozirom na druge jugoslovanske republike. Razprave ob statutih bi lahko dale osnovo za zahteve po večji participaciji visokega šolstva v narodnem dohodku. Na ta način bi dosegli, da ne bomo več tista republika, ki bo imela vse več tujega kadra, ker ni sposobna lastnih intelektualnih potencialov vključiti v svoj visokošolski študij.

Dogovoriti bi se morali tudi, kje je potrebno zagotavljati večje združevanje po sorodnih disciplinah, večje število študentov, večjo učinkovitost študija (pri tem mislim tudi na manjše grupe in individualno delo s študenti). Kje je treba zagotoviti večja vlaganja v opremo, večjo in ostrejšo selekcijo v delu visokošolskega kadra itd. Stremeti moramo k izpolnitvi osnovne zakonodaje, ki naj bi pripomogla k razrešitvi teh temeljnih problemov univerze. Vanjo pa sodijo tudi statuti.

&&&

smiriti se
i biti filozofski miran

AHEL MLADEN BAYTAR – ?

PJESME POSTANKA
fragmenti

I
u početku stvori bog
prijatelja
zemlja bi puna i
bogata
svetlost se prostirala nad poljima
prijatelja
i duh božji lebdio je nad vodama
i reče bog ...
... neka bude pjesma ...
i bi pjesma
i vidje bog da je pjesma dobra
i nastavi bog pjesmu od prijatelja
pjesmu prozva bog drug a
prijatelja prozva gospodin
tako bude večer
pa jutro –
dan prvi ponedjeljak

VIII
u početku stvori bog
svemir
i vidje bog da je dobro
i reče bog
neka bude večer
pa jutro –
dan osmi druga nedjelja

JOSIP BADURINA – 1943

&&&

učili su me putovati oprezno
i glavočuvajuće
ali nesvodiv na podaničko
ne mogo h naći sidrište u ustajalim vodan a
i
eto krenuh

DA LI SMO DOBILI BITKU
ako je pustoš u nama ostala

neispunjena

a glad narasla do krika

IZAGRATI
izgorjeti
dogorjeti bez dima
i ne ostaviti za sobom pepeo

POTUCANJA SU MOJA
samo vraćanje izvorištu
od koga me odnose
mutni tokovi vremena

KAKO KRENUTI I OPSTATI
kada neman uzaludnosti nadvrlada

htijenja

a izdaja snage je potpuna
... A JA TRAŽIM RAZLOG, SVOM ČINU
u plodnosti zemlje
i postojanosti kamena

U KALJUŽI JE VELIČINA NAŠIH PADOVA
a u pridizanju njihov razlog

PJESMA
tvoja je punina dovoljna
ovo m trajanju između mraka i mraka

MIMOHOD JE OVO NAS NEZNANIH PORED
NESPOZNATOG

i protok vremena pored nas
a određenost naša samo je privid

KAMEN U SVOJOJ DOSTOJANSTVENOJ
MIRNOĆI

odoljeva dlijetu kamenoresca i ostaje
kamen nepromijenjen
nemoćan u svom načinu trajanja
nas nije zadesila nemoć kamena

... OPIJEMO SE PONEKAD NEKIM
BEZRAZLOŽNIM ZANOSOM

i ne osjećamo stežnjenost svojih dana
koja nas pritiskuje snagom bezizlaza
omedjenog našim svitanjima

i sumračjima

sumračjima i svitanjima
koji prate sve naše bjegove od sebe
čiji putevi ma otkud polazili
uvijek završavaju u nama
heshvatljivi i nama samima
i od nas samih nedokućeni
dok prozeblu
ne prozremo pravila njihove pogubne

igre

V VITEŠKI DVORANI V KRIŽANKAH.

KARTOTEKA TRIBUNE

VESNA MARINČIČ JE VIDELA KOSMATO

Pozorno prebirajoč tihožitja Vesne Marinčič po uglednih slovenskih poobednih revijah moramo priznati: ljubezen in shuševalne kure je dvignila iz kosmate v kozmetično sfero. Humor, ki ga pri tem uporablja, bi lahko definirali z vonjem: krvavice in česenj. S tem si je nedvomno zaslužila eno najvidnejših mest v prihodnjih kozmetično seksualnih leksikonih, posebej z dimenzijo, ki jo je, kakor je splošno znano, prva uvedla v to vrst pedagogike. To je falično nacionalni refleks ali falični nacionalizem. Ta pa se seveda pričinja z zgodovino in je empirično dano dejstvo: najprej je bil falično slovenski kmetovalec, ki je pod nemškimi jarmom pisal osvobodilne stranne pesmi. S tem se je stoletja uspešno upiral zavojevalcu, ki je skušal na vse načine zbijati njegovo potentnost in si tako pri naši raziskovalki prislužil ime NAŠ VRLI KRANJEC. Vendar to so bili dnevi otroštva narodovega, davno minuli časi, ko je Slovenka vzdihovala pod kozolecem: oha, oha, dajva še enkrat za Slovenijo. Zdrava doba je šla, prekrla jo je potrošniška morala, ki nosi s seboj jasne znake alienacije tudi v najbolj zdravem narodovem bistvu, preizkušenem, kakor smo videli skozi stoletja. Človek je postal zdaj sam in okužen od ledenega prostitutniškega srca sveta, izvorne misli so postale zabrisane, narodove moči mehke. Pravega Slovenca ni več ali pa je redek in naša avtorica nehote nostalgčno premišljuje o TISTI, KI GA ŽE IMA. Od časa do časa jo iz nostalgije prebudijo drzni Problemi, smrdeči po siru, dokončno pa jo odrešuje Znanost, ki ji da nekaznovano soditi o golih fantih, klobasah in literaturi, posebej in zlasti pa še o filmu. Opozoriti pa je potrebno na dosleden radikalizem, ki se prikaže iz kozmetičnih tihožitij Vesne Marinčič. To je tisto, kar obruje vse kosmato, to je tisto, kar se imenuje združevanje dveh duš v eno samo lepo besedo: ljubezen. ROMANTIKA IZKLJUČUJE SEKS ugotavlja naša znanstvenica za orodno telovadbo spolnosti, ROMANTIČNO BI PA BILO, CE BI SEKSU LAHKO REKLI LJUBEZEN. Dolgo smo se zaman mučili nad to naporno definicijo. Zdaj menimo, da je razlaga te, kakor tudi vseh velikih misli dr. Vesne Marinčič, lahko dvoumna. Prvič: romantika (pozitivno) izključuje seks (negativno) in romantično (pozitivno) bi bilo seksu (negativnemu) reči ljubezen (spet pozitivno). Pozitivno izključuje negativno in pozitivno bi bilo negativnemu reči pozitivno. Nad takšno konstruktivistično miselnostjo se nam poredijo slike iz ust. Ker imam rad karfijolo in ne maram Vesne Marinčič, bom od tedaj, ko bomo sprejeli to njeno načelo, imenoval Vesno Marinčič karfijola. Drugič pa je, če je seks pozitiven: romantika (pri avtorici je to aksiomatično pozitivno) izključuje seks (spet pozitivno) in romantično (pozitivno) bi bilo seksu (pozitivnemu) reči ljubezen (pozitivno). Pozitivno izključuje samo sebe zato bi bilo pozitivno reči pozitivnemu pozitivno. Odkrito sumimo: v tem veneričnem raju smo našli razpoko. Znanost naše avtorice nas pripelje na rob prepada, radikalna in edina mogoča rešitev je to, da se damo skopiti. Nič drugega več ni. Otožna misel Vesne Marinčič nam še enkrat potrjuje, kako nevarno je potipati boga tam. Želimo ji mnogo počitka nekaj časa!

A. ZORN

ZOOM!!!

Sedaj je vse dobro, ni mi več slabo, Vera se mi vrača. Bil sem že čisto na tleh, zdelo se mi je, da bom ostal na suhem, ko je svoje delovanje spet obudilo Estetsko-sanitarno društvo, o katerem sem vam že govoril v naši prvi številki. Na njegovo dragoceno pobudo se je konstituiral odresilni sosvet. Njegov edini namen - ljubljansko Dramo varno prikriti (prikmariti) v port (pristan). Jean Negro (francoski časopisi - posebej še repertoarji: tedenski sporedi, informiranost), Bratko Kreft (Sen kresne noči), Josip Javoršek (Prazna miza) in Jože Vidmar (Gledališke kritike) so brez dvoma imena, ki jamčijo, da šal ne bo tako kmalu konec.

Edino zanimanje vzbujajoče in naše opredelitive vredno vprašanje, ki se ne postavlja samo načelno in radovednosti v uteho, je: KDO BO KOGA REŠEVAL? Bo mar Jean Negro informiral ostale tri, kdaj se v sredo prične predstava v TNP, kaj piše o kuloarjih v kuloarnem časopisju (pariškem seveda)? Bo Bratko Kreft prdaval o sodobnem nazizmu v sodobnem teatru in o poštem gledališkem delu, kadar imaš zidarje v hiši?

Bo Josip Javoršek sploh zmogel opravljati zapupano nalogo, pa pri tem kulturno ravnati Velike Lašče (z okolico).

Bo Jože Vidmar zmogel še naprej hecati igralce, da so fantastični, in uničevati komade, ki jim s svojim glavnim pomagalom (intuicijo) ne more do živenga?

Bodo vsi skupaj ohranjali svojo gledališkost? Jeana Negroja? Svojo vizijo gledališča? (Kakšna pa je? Kar tako na velika imena še vedno ne verjamemo!) O, saj bo vse dobro, saj bo vse uravnalo veliko slovensko sree in vdanost izročilu, ki pa ga nanj sklicujoči se zelo slabo (v napačni smeri) poznajo. Pri vsem tem pa gre zelje uspešno v glave v mestu Ljubljani in Mariboru, saj se vedno lahko pohvalijo z gospodi iz Beograda in Šiške.

P. S. Če je Bernardi Rakovec ostalo še kaj slik in gradiva o Nailu, naj ga prosim preda ljubljanskemu Estetsko-sanitarnemu društvu, ki ji (B. R.) bo brez truda utro pot tudi v druge časopise. Če pa se ji omenjena ustanova zdi (po pravici) sumljiva, naj, prosim, svoje paberke prinese na Tribuno, kjer jih vržemo v koš, da bo konec te intelektualne morije.

Zunaj diši po snegu, pogledi postajajo polblazni, tiskarski stroji se vrtijo, v jutrih je po ljubljanskih ulicah vse več bruhanja.

Studentski list urejajo: Boris Cizej, Milan Dekleva, Kostja Gatnik, Jože Konec (glavni urednik), Andrej Medved, Marko Slodnjak, Andrej Ule, Aleksander Zorn (odgovorni urednik). Novinarstvo: Milan Jesih, Marjan Pungartnik, Jaša Zlobec.

Tribuna - Izdaja 10 SS ljubljanskih visokošolskih zavodov. Uredništvo in uprava: Trg revolucije 1/II. Telefon 21-280. Tekoči račun 501-8-78-1. Letna naročnina za študente je 15 din, za druge 20 din. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana, Moše Pijade 39. Poštnina plačana v gotovini.

STRAN 8!

VSTOPNINA - ZELO NIZKA